

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa J. G.
przeciwko E. L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 listopada 2019 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca E. L. powołała się na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne, wyrażające się w pytaniu, czy strony zawierające „umowę przejęcia długu nakładów” poniesionych na nieruchomości w ramach umowy dzierżawy mogą w sposób odmienny niż wynika to z art. 694 w związku z art. 677 k.c. ukształtować termin wymagalności tego świadczenia. Wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z błędnej kwalifikacji zawartego przez strony porozumienia z dnia 17 czerwca 2016 r. jako umowy cesji wierzytelności, podczas gdy porozumienie to - zdaniem skarżącej - stanowiło klasyczną postać umowy przejęcia długu za zgodą wierzyciela (art. 519 § 2 pkt 1 k.c.).

Przyczyna kasacyjna w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Przedstawione zagadnienie nie odpowiadało tym wymaganiom, ponieważ zostało sformułowane z pominięciem zasadniczych motywów, które stanowiły podłoże zaskarżonego wyroku.

Oddalając apelację pozwanej Sąd Apelacyjny nie zanegował dopuszczalności ustanowienia przez strony umowy przejęcia długu innego terminu spełnienia świadczenia niż przyjęty w ramach pierwotnego stosunku prawnego. Przyjął natomiast, że zasadnicze znaczenie dla oceny zasadności apelacji miał zarzut naruszenia art. 65 § 2 k.c. dotyczący wykładni oświadczeń woli składających się na porozumienie z dnia 17 czerwca 2016 r., a w konsekwencji - prawnej kwalifikacji tego porozumienia. Analizując treść porozumienia i kontekst jego zawarcia Sąd uznał, że należało je zakwalifikować jako cesję wierzytelności, nie zaś umowę przejęcia długu. Wskazał w tym kontekście m.in., że porozumienie zostało zawarte w celu wstąpienia przez pozwaną, jako przejmującą, w prawa wierzyciela z tytułu nakładów poniesionych przez powódkę, jako przekazującą. Pozwana miała zatem stać się wierzycielem Gminy Miasto B. w miejsce dotychczasowego wierzyciela, jakim była powódka, dłużnikiem zaś miało być w dalszym ciągu Gmina Miasto B..

W konsekwencji, bez względu na to, że Sąd Apelacyjny, jak była mowa, nie wykluczył możliwości uregulowania terminu spełnienia świadczenia w umowie przejęcia długu, przedstawiony w skardze problem mógłby mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy tylko przy założeniu, że przedstawiona wykładnia porozumienia z dnia 17 czerwca 2016 r. była błędna, a tym samym zasadny jest kasacyjny zarzut naruszenia art. 65 § 2 i art. 509 w związku z art. 510 k.c. Wymagałoby to jednak zbadania zasadności zarzutów kasacyjnych na etapie orzekania o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, co jest wykluczone, zważywszy, że orzekając w tym przedmiocie Sąd Najwyższy kontroluje wyłącznie przyczyny kasacyjne, nie zaś podstawy skargi kasacyjnej i objęte nimi zarzuty. Dlatego też, jak zauważa się w orzecznictwie, zagadnienie prawne stanowiące przyczynę kasacyjną nie może mieć warunkowego charakteru w tym sensie, że związek między jego rozstrzygnięciem a wynikiem postępowania kasacyjnego zależałby od trafności zarzutów kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., I CSK 21/19, niepubl. i z dnia 24 stycznia 2020 r., IV CSK 440/19, niepubl.).

Jednocześnie, zestawienie motywów wyroku Sądu Apelacyjnego z treścią spornego porozumienia i pozostałym materiałem sprawy, nie pozwalało przyjąć,

wbrew twierdzeniom wniosku, iżby dokonana przez ten Sąd wykładnia porozumienia i jego kwalifikacja jako umowy przelewu były oczywiście i w sposób widoczny na pierwszy rzut oka wadliwe, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

ke